

УДК 338.45:666.94:004.932

<https://doi.org/10.31713/ve220252>

JEL: L61, M14, Q01

Каспрук О. В. [1; ORCID ID: 0009-0009-4675-6229],

здобувач вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня

¹Національний університет водного господарства та природокористування, м. Рівне

КОНТЕНТ-АНАЛІЗ ЗВІТНОСТІ ЗІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ З ВИРОБНИЦТВА ЦЕМЕНТУ

В статті здійснено контент-аналіз звітності зі сталого розвитку підприємств з виробництва цементу. Ідентифіковано ключові вектори взаємодії із суспільством, визначено рівень інтегрованості соціального та екологічного виміру у стратегічне управління підприємством. Домінантними термінами в 2024 році були «financial», «management», «performance», «sustainability», «group», «emissions», «employees». Відтак саме на цих аспектах зосереджена увага підприємств з виробництва цементу у звітності зі сталого розвитку.

Ключові слова: цемент; виробництво цементу; підприємство; сталий розвиток; звітність зі сталого розвитку; корпоративна соціальна відповідальність.

Постановка проблеми. В контексті глобальних трансформаційних процесів переходу до сталого розвитку зростає потреба у переосмисленні підходів до ведення бізнесу, зокрема у секторах економіки з підвищеним екологічним та соціальним навантаженням. Серед таких галузей цементна промисловість посідає особливе місце, оскільки, з одного боку, вона є важливою складовою національної економіки та інфраструктурного розвитку [1], а з іншого – джерелом значного впливу на довкілля, соціальне середовище та добробут працівників [2].

Аналіз практик корпоративної соціальної відповідальності (КСВ) провідних підприємств цементної промисловості на основі звітності зі сталого розвитку створить підґрунтя для всебічної науково обґрунтованої оцінки актуального стану соціальної відповідальності в галузі. Також це дозволить ідентифікувати ключові вектори взаємодії бізнес-структур із суспільством, визначити рівень інтегрованості соціального та екологічного виміру у стратегічне управління підприємством, встановити ступінь узгодженості наявних КСВ-

практик із Цілями сталого розвитку 2030 року. Водночас такий підхід забезпечить не лише фіксацію структурно-змістовних характеристик сучасного етапу еволюції КСВ, але й сформує аналітичну основу для розуміння напрямів та динаміки подальших трансформацій у сфері соціально відповідального бізнесу в цементній промисловості.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Попри зростання популярності нефінансової звітності як інструменту комунікації бізнесу із зацікавленими сторонами, питання змістовного наповнення звітів зі сталого розвитку залишаються недостатньо вивченими. О. Грішнова, Е. Гюнтер, А. Касич, І. Макаренко, О. Олійник, Т. Пімоненко, О. Примаченко, Й. Рокстрьом, Д. Селецька, Т. Сторожук, Н. Стоянець, М. Усуї та ін. сформували загальні підходи до вивчення корпоративної соціальної відповідальності та звітності у цій сфері, розглянули структурні елементи, принципи підготовки звітів зі сталого розвитку, стандарти та механізми їх імплементації. Водночас, комплексний аналіз контенту таких звітів із урахуванням специфіки цементної промисловості залишається поза увагою науковців. Це створює прогалину у розумінні реальних акцентів соціально відповідальної діяльності підприємств з виробництва цементу та потребує застосування контент-аналізу як інструменту виявлення домінантних тем, практик і підходів у звітності зі сталого розвитку.

Метою роботи є контент-аналіз звітності за сталого розвитку підприємств з виробництва цементу.

Виклад основного матеріалу. В сучасних умовах дотримання принципів сталого розвитку корпоративна соціальна відповідальність стала невід'ємною складовою бізнес-стратегії провідних підприємств цементної промисловості. Соціальна (нефінансова, зі сталого розвитку) звітність є формою комунікації між підприємством та його зацікавленими сторонами та відіграє ключову роль у демонстрації прозорості, підзвітності, відповідальності та впровадження сталих практик [3].

Вибір контент-аналізу звітів зі сталого розвитку як основного інструменту дослідження зумовлений наступним:

- звіти зі сталого розвитку є офіційним каналом нефінансової комунікації, що відображає стратегічну позицію підприємств щодо екологічних, соціальних та управлінських аспектів діяльності;
- публічна доступність, регулярність та уніфікованість звітів зі сталого розвитку створюють надійну базу для якісного і кількісного контент-аналізу [4].

Контент-аналіз звітності зі сталого розвитку дозволяє оцінити тематичні акценти корпоративних повідомлень, а також виявити потенційні прогалини у висвітленні соціальних, екологічних та управлінських аспектів діяльності підприємств.

Для дослідження автором було обрано звітність зі сталого розвитку за 2024 рік провідних підприємств цементної промисловості в світі [5; 6; 7; 8; 9] з високим рівнем відповідальності у сфері сталого розвитку, що підтверджується рейтинговими оцінками MSCI ESG (табл. 1).

Таблиця 1

ESG-рейтинг провідних підприємств світу з виробництва цементу

Підприємство	Рейтинг ESG ризику	Рівень ESG ризику	Галузевий рейтинг (Будівельні матеріали)	Міжнародний рейтинг
CRH Plc	18,3	Низький	1	3020
Votorantim Cimentos SA	20,5	Середній	2	4219
ACC Ltd.	22,2	Середній	7	5205
Titan Cement International SA	24,4	Середній	13	6512
Holcim Ltd.	24,5	Середній	14	6559

Джерело: складено автором за даними [10].

Вибір методологічного інструментарію для контент-аналізу має критичне значення для досягнення наукової точності та репрезентативності результатів. В контексті дослідження звітності зі сталого розвитку підприємств з виробництва цементу автором було обрано онлайн-платформу Voyant Tools. Voyant Tools є безкоштовним та загальнодоступним ресурсом, що не потребує встановлення спеціалізованого програмного забезпечення. Це сприяє широкій доступності інструменту для дослідників з різним рівнем технічної підготовки та дозволяє оперативно інтегрувати його в робочий процес без додаткових витрат часу і ресурсів. Функціональні можливості платформи відповідають основним вимогам контент-аналізу текстових даних. Зокрема, інструмент забезпечує широкий спектр аналітичних операцій, включаючи частотний аналіз лексичних одиниць, тематичне картування, виявлення ключових термінів та

«performance», «sustainability», «Holcim», «group», «emissions», «employees» формують змістовий центр мапи та репрезентують ключові напрями, на яких зосереджена увага підприємств у їхній публічній звітності зі сталого розвитку.

Фінансово-управлінський кластер сформований за рахунок таких категорій як, «financial», «management», «business», «group», «value», «assets», «performance», «million». Цей кластер демонструє інтеграцію принципів сталого розвитку в основні управлінські процеси та фінансове планування. Часте використання цих термінів свідчить про трансформацію звітів зі сталого розвитку в частину загальної корпоративної звітності, що відповідає сучасним подходам до інтегрованої звітності.

Соціальний кластер («employees», «risk», «governance», «safety», «committee», «board») підкреслює важливість управління персоналом та співпраці зі стейкхолдерами: трудові відносини, участь працівників, охорону праці, систему управління ризиками та дотримання принципів належного врядування (good governance). Важливість персоналу підтверджується видимою присутністю терміну «employees», що свідчить про розширення соціального компоненту ESG-підходу.

До екологічного кластеру належать терміни «emissions», «water», «energy», «climate», «carbon», «environmental», які відображають основні напрями екологічної відповідальності підприємств цементної промисловості у 2024 році. Ключове слово «emissions» є одним із найбільш візуально виділених, що вказує на центральну роль декарбонізації в сталому розвитку цементного виробництва. Терміни «energy» та «water» підкреслюють фокус на ефективному використанні природних ресурсів. Зокрема, йдеться про впровадження технологій з енергоощадності, перехід на альтернативні джерела енергії, скорочення водоспоживання та рециркуляцію води у виробничих процесах. Узагальнююче слово «environmental» відображає прагнення підприємств до екологічної прозорості, розкриття даних згідно з міжнародними стандартами та інтеграції принципів сталого розвитку в корпоративну стратегію. Загалом, екологічний кластер демонструє, що сталий розвиток у цементній галузі вже не обмежується фоновими деклараціями, а перетворюється на інструмент операційної трансформації та збереження конкурентних позицій в умовах жорсткішого

регулювання та очікувань інвесторів.

Згадування конкретного бренду «Holcim» свідчить про лідерські позиції підприємства у дискурсі сталого розвитку та про високу якість звітності. Часті слова «report», «annual», «page» є ознакою того, що контент-аналіз відповідає практиці перевірки достовірності та прозорості звітності.

Для деталізації семантичної структури звітності зі сталого розвитку автором здійснено аналіз колокацій, що дозволив виявити сталі словосполучення та змістовні зв'язки між ключовими термінами ESG-дискурсу. Такий підхід поглиблює розуміння того, як підприємства цементної промисловості концептуалізують сталість, які смислові вузли формуються навколо управлінських, екологічних і соціальних категорій (табл. 2).

Таблиця 2

Колокації ключових термінів у звітності зі сталого розвитку світових лідерів цементної промисловості за 2024 рік

Ключовий термін	Колокація	Кількість контекстів
sustainable	performance	508
report	integrated	483
sustainable	solutions	467
2024	2023	465
sustainability	performance	447
holcim	integrated	439
2024	performance	416
2024	financial	414
financial	2024	395
2024	sustainability	369
sustainable	water	355
financial	review	341
sustainable	circularity	335
performance	sustainable	334
financial	risk	332
financial	management	328
performance	report	322

Джерело: авторська розробка.

Представлений список колокацій підтверджує стратегічне зміщення акцентів у риторичі сталого розвитку – від ізольованого розкриття нефінансових даних до їх повноцінної інтеграції в загальну систему корпоративного управління. Найчастіше згадувані слова «sustainable», «sustainability» та «integrated» не лише сигналізують про домінування теми сталого розвитку, а й відображають глибину її інтеграції в бізнес-процеси. Важливе значення має присутність терміну «integrated», який у звітах трактується не просто як формат подачі інформації, а як принцип формування інтегрованої бізнес-моделі, де екологічні, соціальні та фінансові показники взаємозалежні. Таким чином, сталий розвиток трактується не як «надбудова» до основної діяльності, а як її невід’ємна складова.

Постійна повторюваність слів «financial», «performance» та «report» підтверджує перехід до збалансованого підходу до звітності, за якого нефінансові показники оцінюються в контексті операційної ефективності та ринкової вартості підприємств. Прив’язка теми «sustainability» до фінансових понять є результатом зростаючого впливу стандартів ESG, вимог щодо прозорості та очікувань інвесторів щодо відповідального інвестування.

Висновки. Таким чином, світові лідери з виробництва цементу прагнуть відповідати не лише стандартам GRI, а й дедалі жорсткішим вимогам CSRD та ESG-рейтингам. Це зумовлює інтеграцію фінансової, екологічної та соціальної інформації в корпоративну звітність. Мапа ключових слів підтверджує, що сталий розвиток перестає бути лише зовнішнім інструментом легітимації, а трансформується у внутрішній інструмент управлінської ефективності, інноваційної трансформації та конкурентоспроможності підприємств у ресурсно-інтенсивній галузі. Використання термінів «management», «risk», «governance» демонструє зміщення фокусу від простої демонстрації соціально відповідальних практик до управління сталими процесами як частини бізнес-моделі. Сталий розвиток дедалі частіше позиціонується не як зовнішній обов’язок, а як інструмент довгострокової ефективності та конкурентоспроможності, що підтверджує присутність слів «performance» та «value». Екологічний дискурс зосереджено на викидах та управлінні ресурсами. Виділення термінів «emissions», «carbon», «energy» підкреслює, що цементна галузь перебуває під тиском декарбонізаційних очікувань. Це демонструє прагнення

підприємств зменшити вуглецевий слід у відповідь на зростання кліматичних ризиків.

1. Mishra U. C., Sarsaiya S., & Gupta A. A systematic review on the impact of cement industries on the natural environment. *Environmental Science and Pollution Research*. 2022. № 29(13). P. 18440–18451. **2.** Anam A. E., Wilson N. U., Ikpeme B. B., Ofem N. O., Okon R. B., Obeten U. B., ... & Окра J. T. Corporate social responsibilities and the well-being of rural dwellers: the lafarge cement company's example. *Corporate Governance and Organizational Behavior Review*. 2022. № 6(3). P. 128–137. **3.** Turzo T., Marzi G., Favino C., & Terzani S. Non-financial reporting research and practice: Lessons from the last decade. *Journal of Cleaner Production*. 2022. № 345. 131154. **4.** Dimes R., & Molinari M. Non-financial reporting and corporate governance: a conceptual framework. *Sustainability Accounting, Management and Policy Journal*. 2024. № 15(5). P. 1067–1093. **5.** CRH 2024 Sustainability Performance Report. *CRH*. URL: https://www.crh.com/media/5673/crh-2024-sustainability-performance-report_final_interactive.pdf (дата звернення: 06.06.2025). **6.** Integrated Report 2024. *Votorantim Cimentos*. URL: https://www.votorantimcimentos.com/wp-content/uploads/2025/04/2024_Integrated_Report.pdf (дата звернення: 06.06.2025). **7.** Integrated Annual Report 2024. *TITAN Group*. URL: https://titanmaterials.com/INTEGRATED_ANNUAL_REPORT_2024_EN.pdf (дата звернення: 06.06.2025). **8.** CSR REPORT 2024. *Automotive Cells Company*. URL: <https://www.acc-emotion.com/sites/default/files/media/files/RA%20RSE%20EN%20Double%20page.pdf> (дата звернення: 06.06.2025). **9.** 2024 INTEGRATED ANNUAL REPORT. *Holcim*. URL: <https://www.holcim.com/sites/holcim/files/docs/28022025-finance-holcim-fy-2024-report-full-en.pdf> (дата звернення: 06.06.2025). **10.** Company ESG Risk Ratings. *Morningstar, Inc*. URL: <https://www.sustainalytics.com/esg-ratings> (дата звернення: 06.06.2025).

REFERENCES:

1. Mishra U. C., Sarsaiya S., & Gupta A. A systematic review on the impact of cement industries on the natural environment. *Environmental Science and Pollution Research*. 2022. № 29(13). P. 18440–18451. **2.** Anam A. E., Wilson N. U., Ikpeme B. B., Ofem N. O., Okon R. B., Obeten U. B., ... & Окра J. T. Corporate social responsibilities and the well-being of rural dwellers: the lafarge cement company's example. *Corporate Governance and Organizational Behavior Review*. 2022. № 6(3). P. 128–137. **3.** Turzo T., Marzi G., Favino C., & Terzani S. Non-financial reporting research and practice: Lessons from the last decade. *Journal of Cleaner Production*. 2022. № 345. 131154. **4.** Dimes R., & Molinari M. Non-financial reporting and corporate governance: a conceptual framework. *Sustainability Accounting, Management and Policy Journal*. 2024. № 15(5). P. 1067–1093. **5.** CRH 2024 Sustainability Performance Report. *CRH*. URL: https://www.crh.com/media/5673/crh-2024-sustainability-performance-report_final_interactive.pdf (data zvernennia: 06.06.2025). **6.** Integrated Report 2024. *Votorantim Cimentos*. URL: https://www.votorantimcimentos.com/wp-content/uploads/2025/04/2024_Integrated_Report.pdf (дата звернення: 06.06.2025).

content/uploads/2025/04/2024_Integrated_Report.pdf (дата звернення: 06.06.2025). 7. Integrated Annual Report 2024. TITAN Group. URL: https://titanmaterials.com/INTEGRATED_ANNUAL_REPORT_2024_EN.pdf (data zvernennia: 06.06.2025). 8. CSR REPORT 2024. Automotive Cells Company. URL: <https://www.acc-emotion.com/sites/default/files/media/files/RA%20RSE%20EN%20Double%20page.pdf> (data zvernennia: 06.06.2025). 9. 2024 INTEGRATED ANNUAL REPORT. Holcim. URL: <https://www.holcim.com/sites/holcim/files/docs/28022025-finance-holcim-fy-2024-report-full-en.pdf> (data zvernennia: 06.06.2025). 10. Company ESG Risk Ratings. Morningstar, Inc. URL: <https://www.sustainalytics.com/esg-ratings> (data zvernennia: 06.06.2025).

Kaspruk O. V. [1; ORCID ID: 0009-0009-4675-6229],
Post-graduate Student

¹*National University of Water and Environmental Engineering, Rivne*

CONTENT ANALYSIS OF THE SUSTAINABILITY REPORT OF CEMENT MANUFACTURING ENTERPRISES

The article carries out a content analysis of sustainable development reporting of cement enterprises using the online platform Voyant Tools. This approach allowed us to identify key vectors of interaction with society and determine the level of integration of the social and environmental dimensions into the strategic management of the enterprise. Visualization of the results of the content analysis allowed us to identify the central themes that dominate at the current stage of implementation of CSR principles. The dominant terms in 2024 «financial», «management», «performance», «sustainability», «Holcim», «group», «emissions», «employees» form the content center of the map and represent the key areas on which the attention of enterprises is focused in their public reporting on sustainable development. The financial and management cluster is formed by such categories as «financial», «management», «business», «group», «value», «assets», «performance», «million». The social cluster («employees», «risk», «governance», «safety», «committee», «board») emphasizes the importance of personnel management and cooperation with stakeholders. The environmental cluster includes the terms «emissions», «water», «energy», «climate», «carbon», «environmental», which reflect the main areas of environmental responsibility of cement industry enterprises in 2024. The keyword «emissions» is one of the most visually highlighted, which indicates the central role of decarbonization in the sustainable development of cement

production. To detail the semantic structure of sustainability reporting, the author conducted a collocation analysis, which allowed us to identify stable word combinations and meaningful connections between key terms of the ESG discourse. The most frequently mentioned words «sustainable», «sustainability» and «integrated» not only signal the dominance of the topic of sustainable development, but also reflect the depth of its integration into business processes. Thus, sustainable development is treated not as an "add-on" to the main activity, but as its integral component.

Keywords: cement; cement production; enterprise; sustainable development; sustainable development reporting; corporate social responsibility.

Отримано: 07 червня 2025 року
Прорецензовано: 12 червня 2025 року
Прийнято до друку: 04 липня 2025 року